

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: **V. M.**, zastoupeného JUDr. Lubošem Hádkem, advokátem se sídlem Štefánikova 416, Železný Brod, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2004, č. j. OAM-2354/VL-10-19-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 2. 2005, č. j. 61 Az 147/2004-17,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 21. 7. 2004, č. j. OAM-2354/VL-10-19-2004, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce citoval řadu ustanovení správního řádu, která žalovaný v řízení porušil a trval na tom, že splnil zákonné podmínky pro udělení azylu. Na podporu tohoto tvrzení odkázal na svou výpověď při prvním i druhém pohovoru.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 10. 2. 2005. V řízení před správním orgánem neshledal krajský soud vady vytýkané žalobcem ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil

se žalovaným v tom, že důvody uplatněné žalobcem nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce opustil vlast, neboť tam měl problémy. Protože nemohl ve vlasti vydělat dostatek peněz na úhradu dluhu odešel do České republiky. Dalším důvodem žádosti o azyl byla pak jeho snaha o legalizaci pobytu. Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že takové důvody nelze podřadit pod důvody uváděné v § 12 zákona o azylu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tedy na nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a na vadě řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech, správní orgán neopatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí. Odkázal na skutečnosti, které uvedl při pohovoru. Rovněž odůvodnění napadeného rozhodnutí je nepřesvědčivé, žalovaný se v něm totiž nevypořádal se všemi důkazy.

Uvedl, že v době, kdy žil na Ukrajině, účastnil se protestního hnutí a demonstrací a domnívá se, že by mohl být po svém případném návratu do vlasti persekuován ze strany policie. Jsou proto u něho dány důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Na Ukrajině je špatná ekonomická situace a vysoká nezaměstnanost.

Ze všech těchto důvodů je přesvědčen, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a že je u něho dána překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V závěru uvedl, že si na Ukrajině vzal dosti vysokou půjčku, aby mohl pomocí léků zachránit svoji matku. Takovou finanční částku však může zaplatit jen tehdy, kdyby si mohl peníze vydělat v České republice. Věřitel mu vyhrožuje zabitím. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Požádal rovněž o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření důvodnost kasačních námitek popřel.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s krajským soudem v závěru, že stěžovatelova životní situace na Ukrajině nesvědčí o tom, že by stěžovatel byl pronásledován, případně že by zakoušel odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Původci činů zakládajících pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu mohou sice být i soukromé osoby, nejen státní moc sama, podstatný je však přístup státní moci k nezákonným činům jednotlivců, tedy to, zda státní moc takovým činům čelí, nebo zda jim jen bezmocně přihlíží. Tato argumentace je však v dané věci nepřiléhavá. Jak plyne ze správního spisu, stěžovatel byl na Ukrajině vystaven výhrůžkám fyzického násilí ze strany soukromé osoby; na toto jednání reagoval opuštěním země původu. Při pohovoru před správním orgánem stěžovatel uvedl, že vzniklé problémy se rozhodl řešit odjezdem do České republiky, kde chtěl peníze na splacení dluhu vydělat. Tyto skutečnosti však nemohou nic změnit na závěru správního orgánu a poté i krajského soudu o tom, že vyhrožování fyzickým násilím ze strany soukromých osob není pronásledováním ve smyslu zákona o azylu, neboť v prvé řadě nebylo motivováno stěžovatelovými politickými postoji či některou z jeho sociálních charakteristik, jak jsou uvedeny v § 12 písm. b) zákona o azylu.

Tvrzení, že se ve vlasti účastnil protestního hnutí a demonstrací a že by proto mohl být po svém případném návratu do vlasti persekuován ze strany policie, jakož i uplatnění důvodů pro přiznání azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu a důvodů pro § 91 zákona o azylu, stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto již nemohl k takovým námitkám přihlížet (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Co se týče stížnostních námitek vytykajících krajskému soudu to, že nepřezkoumal postup žalovaného ve správním řízení, Nejvyšší správní soud jim nepřisvědčil. Je sice pravda, že stěžovatel namítl vady řízení spíše v obecné rovině, a krajský soud to také konstatoval; přesto se však stěžovatelovými námitkami zabýval a procesní postup žalovaného přezkoumal. Tato stížnostní námitka nemá tedy žádný vztah k rozhodnutí napadenému kasační stížností.

Nejvyšší správní soud se dále ztotožnil s krajským soudem v závěru, že správní orgán provedl dostatečné dokazování ve věci. Správní orgán vycházel v řízení především ze stěžovatelovy žádosti o udělení azylu, doplněné ručně psaným prohlášením o důvodech žádosti, a z protokolu o pohovoru provedeném v souladu s § 23 zákona o azylu. Z žádné z těchto písemností nevyplývalo, že by stěžovatel tvrdil některý z důvodů pro udělení azylu; žalovanému tedy nevznikla povinnost provádět dokazování ohledně existence některého z azylových důvodů taxativně vypočtených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatelovo tvrzení o tom, že byl v zemi původu vystaven výhrůžkám násilí ze strany soukromých osob, může snad svědčit o stavu obecné kriminality na Ukrajině; azylové řízení však neslouží k tomu, aby správní orgán snášel důkazy o míře a povaze obecně kriminálních činů v zemích původu žadatelů o azyl – byť i byly zaměřeny proti nim osobně a přispěly k jejich odchodu ze země - nýbrž ke zjištění či vyvrácení existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Ani námitce vytykající žalovanému nedostatečné odůvodnění rozhodnutí nelze přisvědčit. Žalovaný po provedení důkazů písemnostmi shromážděnými v řízení uzavřel, že stěžovatel se nedovolával žádného z důvodů vedoucích k udělení azylu. Žalovaný proto stěžovatelovu žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou, neboť jeho výpovědi nesvědčily o tom, že byl v zemi původu vystaven pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má (§ 12 zákona o azylu). Za takového stavu věcí pak nelze hovořit o nedostatečném odůvodnění: jelikož žalovaný správně seznal, že stěžovatelova tvrzení neumožňují postupovat podle § 12 zákona o azylu, nezabýval se již podrobně situací na Ukrajině, jejíž nepříznivé rysy stěžovatel popsal v průběhu správního řízení. Své důvody a svůj myšlenkový postup pak v rozhodnutí náležitě popsal.

Soud nerozhodoval samostatně o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti, neboť rozhodl již ve věci samé.

Nejvyšší správní soud tedy shledal všechny stěžovatelovy námitky nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl

úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 7. září 2005

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu